

Pelenų Diena.

Mišių Lekcija iš pranašo Joelio rašto 2, 12—19.

Šitaip sako Viešpatys: kreipkitės į mane visomis jūsų širdimis, pasnikaudami, verkdami ir vaidodami. Ir draskykite savo širdis, o ne rubus savo, ir kreipkitės į Viešpatį savo Dievą: nes maloningas ir gailestingas yra, kantrus ir didžiai nuolaidus ir dovanojas nedorybę. Kas žino, ar atsigręž ir dovanos ir paliks paskui savo palaimą, deginamąjį ir liejamąjį auką Viešpačiui Jūsų Dievui? Puskite trimitą Sijono kalne, pašveskite pasninką, suaukite minią, suvadinkite laudį, pašveskite Bažnyčią, sutelkite senuosius, sugabenkite mažuosius ir žindančius krūtis: Jaunavedys teišieinė iš savo kambario ir jaunamartė iš savo sėklyčios. Tarp didžiųjų vartų ir altoriaus verks Viešpaties tarnai kunigai ir sakys: Dovanok Viešpatie, dovanok savo žmonėms: neduok savo tėviškę išniekinti, kad joje viešpatautų stambeldžiai. Kam-gi kalba tautose: kur yra jų Dievas? Myli Viešpatys savo žemę ir dovanuoja savo tautai. Ir atsakė Viešpatys, ir tarė savo tautai: Štai aš atsiųsiu jums maisto ir vyno, ir aliejaus, ir prisistotinsite jais: ir daugiau neduosiu jus išniekinti stambeldžiams: sako visagalis Viešpatys.

MISIŲ EVANGELIJA SULIG ŠV. MATEUSO 6, 16—21.

Anuo metu Jėzus tarė savo mokintiniams: Pasnikaudami nesidarykite nuliudę kaip veidmainiai. Nes išblyškina savo veidus, kad žmonės matytų jog pasnikauja. Išties sakau jums, kad atsiėmė savo užnokestį. Tu-gi pasnikaudamas išsiptek savo galvą ir savo veidą nusiprausk, kad žmonės nematytų jog pasnikauja, bet tavo Tėvas, kuris yra slaptybės ir tavo Tėvas, kuris mano slaptose atlygis tau. Nebandykite krauti lobii žemėje, kur rudiš ir kandis gadina: ir kur vagys iškasa ir vagia. Bet dauginkitės sau naudą danguje, kur nei rudiš nei kandis negadina: ir kur nei vagys neiškasa. Nes kur yra tavo lobis, ten yra ir tavo širdis.

Gavėnios Pirmasis Sekmadienis.

Mišių Lekcija iš sv. Povylo antrojo laiško Korintiečiams 6, 1—10.

Broliai: graudename jus, kad ne tuščiai priimtumėte Dievo malonę. Nes sako: patogiu laiku išklausiau tavęs ir išgelbėjimo dienoje padėjau tau. Štai dabar patogus laikas, štai dabar išgelbėjimo diena. Niekam neduodami nei kokio pažeidimo, kad mūsų patarnavimas nebutų peikiamas: bet visame apseikime kaip Dievo tarnai didelė kantrybe kentėjimuse, truknuose, sunkenybėse, bausmėse, kalėjimuse, riaušėse, darbuose, nemigoje, pasniknuose, skastybėje, moksle, nuolaidume, švelnume, šventoje Dvasioje, neapsimestoje meilėje, tiesos žodyje, Dievo galybėje, per teisybės ginklus iš dešinės ir iš kairės, per garbę ir negarbę, per šmeižtą ir pagyrimą: kaip apgavikai ir tiesos sakytojai, kaip nežinomieji ir žinomieji: tarsi mirštantieji ir štai gyvi: kaip nuplakti ir neįskaudinti: tarsi nuliudę, bet visada linksni, lyg beturčiai, bet daugeliu mantos teikiančiai: tarsi nieko neturintieji, bet viską valdantieji.

MISIŲ EVANGELIJA SULIG ŠV. MATEUSO 4, 1—11.

Anuo metu Dvasia nuvedė Jėzų į tyrus, kad velnias gundyty. Ir išpasnikavęs keturiasdešimt dienų ir keturiasdešimt nakčių paskui alko. Ir priedamas gundytojas tarė jam: Jei Dievo Sunus esi, tark kad šitie akmenys pasidaryty duona. Jis atsakydamas tarė: Parašyta yra: ne viena duona žmogus gyvena, bet visoku žodžiu išieinančiu iš Dievo burnos. Tada velnias jį pasėmė į šventąjį miestą ir pastatė jį ant bažnyčios stogo aptvaro ir tarė jam: Jei Dievo Sunus esi šok žemyn. Nes parašyta yra: kad savo angelams įsakė apie tavę ir rankose nešios tave, kad kartais nepasizieistum savo koją į akmenį. Tarė jam Jėzus: Vis-gi parašyta yra: Negundink savo Viešpatį Dievą. Dar kartą velnias jį paėmė su savim į labai augštą kalną: ir parodė jam visas pasaulio karalijas ir jų garbę ir tarė jam: Tą visa tau duosiu, jei puolęs pagarbinsi mane. Tada tarė jam Jėzus: "Eik šalin, šetone, nes parašyta yra: Viešpatį savo Dievą garbinsi ir jam vienam tarnausi. Tada velnias paliko jį: ir štai angelai priėjo ir tarnavo jam.

GAVĖNIA.

Keturiasdešimt dienų prieš Velykas katalikai pasnikauja. Tas laikas lotyniškai vadinasi "quadragesima," t. y. keturiasdešimtoji, bet jis nereikia vienos dienos, o visą laiką tarp keturiasdešimtosios dienos ir tarp Velykų.

Lietuviškai tą laiką vadiname gavėnia ir nelabai žinome iš kur kilęs tas žodis. Daugeliui rodosi, kad mes jį gavome iš Rusų, kurie nuolatinių maldų, sunkaus pasnikno ir šiaip nusivarginimo laiką vadina govienę. Bet gavėnios jie tuo vardu nevadina.

Angliškai tas laikas vadinasi "lent." Senovėje, kol Anglų ir Vokiečių kalba tebebuvo bendra lent reikė pavasarį. Tada Vokiečiai ir Anglai buvo stambeldžiai. Yra žmonių mėgstančių sakyti, buk iš stambeldiškų tikėjimų yra likę krikščionims tie įpročiai, kurie vadinami vardais likusiais iš stambeldijos. Sulig to išietų, kad ir gavėnia Anglijoje yra stambeldiškos kilmės, nes jos vardas yra iš stambeldiškų laikų ir da-gi reikią ypatingą gamtos laiką. Tokių spėlojimų klaidingumas ir spėlojančių mokslo seklumas matyti iš to, jog Anglijoje gavėnios vardas susidarė savo keliu, o pasnikno įprotis atvyko savo keliu. Anglijoje, kaip ir kitur, tuos pačius daiktus žmonės nevienaip vadindavo. Pavasarį vienur vadindavo lent, kitur spring, kitur dar kitaip. Kuomet iš įvairių Anglijos tarmių darėsi viena angliško rašto kalba, tuomet spring liko pavasariui reikšti, o lent teko bažnytinio pasnikno laikui.

Lygiai lėkšti yra spėlojimai, buk Kalėdos kilusios iš stambeldžių įpročio garbinti saulę žiemos karte.

Tiesa yra, kad Mozė du kart po keturiasdešimt dienų pasnikavo prieš Žydų tautai sudarant sandarą su Dievu (Exod. 24, 18; 34, 28). Tiesa taip-gi, kad V. Jėzus prieš pradėsiant žmones mokinti pasnikavo tiek pat (Mat. 4, 2). Šešioliktime šimtmetyje Liuteris ir kiti

protestantai sakė, buk gavėnia yra bloga ir nereikalinga. Besiginėdami su juo kai kurie katalikai sakė, buk gavėnia yra paties Kristaus įstatyta visiems krikščionims. Abeji klydo. Gavėnia yra gera ir naudinga, bet ne Kristus liepė ją pasnikauti tik Bažnyčia.

Ginė tankiai pasitaikė abiem pusėm klysti. Bet neklydo Katalikų Bažnyčia šešioliktime šimtmetyje. Ji su Liuteriu nesiginėjo, tik jo klaidą pasmerkė tvirtindama, kad gavėnia ir šiaip pasnikas yra geri daiktai. Bet tą ištarne išduodama Bažnyčia nesakė, kad gavėnia yra paties Kristaus paliepta. V. Jėzus paliko mums pavyzdį, bet ne paliepimą.

Pirmais trimis šimtais metų krikščionys vis labai smarkiai pasnikaudavo prieš Velykas, bet tas pasnikas nebudavo taip ilgas, kaip gavėnia. Keturiasdešimties dienų pasniką randame minėtą 325 metais Vyskų Tarybos nusprendžiuose. Ta taryba buvo Nikėjos mieste. Iš sv. Atanazo raštų matome, kad Aleksandrijos mieste prieš tai nebuvo ilgosios gavėnios, ir kad tik tas šventasis ten ją įvedė 331 metais ir sustiprino 339-taisiais.

Šimtu metų vėliau randame Ryme šešių savaičių gavėnią prieš Didžiosios Savaitės sunkųjį pasniką. Šventasis Grigalius Didysis popežius rašė sv. Augustinui, kuris tuomet krikščioniją skelbė Anglijoje, kad įvestų šešių savaičių gavėnią.

Dauguonoje vietų gavėnia prieš Velykas nebuvo nuolatinė. Sekmadieniais žmonės nepasnikaudavo. Budavo taip-gi ištisu liuošų savaičių įsprautų į gavėnios tarpą. Bet idant 40 dienų skaičius liktųsi, tai gavėnią pradėdavo dešimt sekmadienių prieš Velykas.

Ilgainiu Bažnyčia suvienodino įvairius daugelio šalių įpročius ir į Bažnytinį teisių knygą tapo įrašyta, kad gavėnia prasideda 12 valandai mušus, naktįje iš antradienio į trečiadienį, po kurio prieš Velykas turi būti šeši sekmadieniai.

Gavėnios pasnikas vietomis budavo sunkus: žmonės nevalgydavo nei gyvų daiktų mėsos nei to, kas iš gyvulio yra. Tat reikią, kad buvo uždrausta ir mėsa ir žuvis ir kiaušiniai ir pienas ir kas iš jo padaryta.

Kitur gavėnios pasnikas budavo lengvesnis, nes valia budavo valgyti žuvis. Buvo ir tokių vietų, kur gavėnioje nedraudavo paukštienos, nes anot sv. Rašto ir paukščiai tapo sutverti iš vandens.

Beveik visur gavėnios metu budavo valia valgyti tik vieną kartą kasdien, ir tai vakare. Bet tas aštrumas buvo pildomas tik vienuoliuose ir tai ne visur. Šiaip žmonės valgydavo apie trečią valandą po vidudieniu. Ta valanda vadindavosi nona, t. y. devintoji, nes valandos buvo skaitomos nuo saulės užtekėjimo, t. y. maždaug nuo vidurio tarp vidudienio ir vidurnakčio.

Prie tos valandos buvo ir maldų, kurias vadindavo nona. Bet maldų buvo ir prie šeštosios valandos, kuri reikė vidudienį. Dvasiškija tas abejas maldas suvienijo ir noną ėmė kalbėti drauge su šeštos valandos maldomis. Sukalbėję abejas tuo eidavo valgyti. Tokiu budu gavėnios valgis iš vakaro atėjo į vidudienį. Anglai dar ir dabar vidudienį vadina noon, t. y. devintos valandos maldą.

Vidudienyje pavalgė žmonės iki vakarui išalkdavo. Krikščionijai praplūtis į šaltasias žemes jau negalima buvo jose apseiti su vienu tik valgymu dienoje. Todėl imta užkasti vakarais. Ilgainiu prisidėjo ir rytneio užkandis.

Dabartinėje Katalikų Bažnyčios drausmėje yra, kad gavėnia prasideda su Pelenų dienos pradžia ir baigiasi subatoje prieš Velykas vidudienyje. Visu tuo laiku penktadieniais ir šeštadieniais nevalia valgyti mėsos visai. Amerikoje vietoje šeštadienio mėsa yra uždrausta trečiadienyje. Kitomis darbo dienomis mėsos valia valgyti tik vieną kartą. Kiaušiniai, pienas su visu kas iš jo padaryta, žuvis ir kitoki nuolatiniai vandens gyvuliai bei visai valgomieji vabalai valia valgyti. Valia taip-gi vartoti taukų uždarą.

Visoje Katalikų Bažnyčioje dabar valia gavėnios metu šiokiomis dienomis vieną kartą privalgyti pilnai, kitą kartą valia gerokai užkasti. Nuo žmogaus priklauso ar jis stambiausiąjį valgymą pasiskiria vidudieniu ar vakarui. Pusryčių valia valgyti, bet mažiau negu antrajam valgymui. Tas įstatas yra vienoks mėsos dienoms ir toms, kuriose mėsa uždrausta.

Bet sekmadieniais kiekvienas gali valgyti ko nori ir kiek nori. Nėšios bė žindančios moterys, sunkiai dirbantieji rankpelniai, ligoniai ir vaikai neturintieji aštuonių metų gali nepasnikauti visai. Tik rankpelniai turi nevalgyti mėsos Pelenų dienoje ir Didžiąjame Penktadienyje.

Mokintojai, ar mokintojos, pradedantieji profesoriai, jaunuomenė nebaigusi 21 metų ir senieji baigusieji 60 metų turi nevalgyti mėsos uždraustomis dienomis, bet turi teisę valgyti tiek daug ir tiek kartų, kiek jiems patinka.

Pasnikno nauda yra ta, kad jis stabdo žmoguje gyvulišką valgy-mo instinktą. Tas instinktas yra būtinais reikalingas, bet jis labai tankiai perauga per sveikatos saiką. Todėl protingai pasnikaujantieji dažniausiai ilgai gyvena.

Antra pasnikno nauda yra ta, kad valgymo instinkto perdidelis įsibėgėjimas yra sulaikomas vien tik dvasios, ypač valios įjiegomis. Kuo tankiau vartojamos tos įjegos, tuo labiau jos stiprėja. Del to Europos civilizacija taip smarkiai pakilo tarp 13 ir 16 šimtmečio, kad krikščionija per keletą šimtų metų išlavino dvasines žmonių įjegas gavėnios ir kitų pasnikų įstatais.

Pasaulietis Apaštalas.

Povyilas Tzi buvo gimęs mažame kaimelyje rytiniame šantunge (Kinijos arba Čainos žemėje). Jaunutis netekęs tėvų turėjo tarnauti turtingesniems ukininkams. Tokiu budu sutalpė truputį pinigų. Atėjo žiema ir ukininkai nereikalavo jo pagalbos. Povyilas pradėjo pirkliauti. Jis vaikščiojo nuo kaimo per kaimą, nešiodamas vaisius, degtukus, siulus, pypkės ir tt. Pardavinėjo pigiai, nes daug lo-bio netroško, norėjo tikai pragyvenimui uždirbti.

Visa jo sankrova tilpdavo dviejuose krepšiuose, kuriuodu jisai prisirišdavo prie dviejų bambukinės lazdos galų. Tą lazdą, kaip našėius, su visa sankrova jis nešiodavosi su savim.

Prieš kokius 25 metus atvyko į tą šalį presbiterijonų klaidų platin-tojai. Vieną kartą jie susetojo ant turgavietės miestelio Tecangi, čir-pindami armoniką ir pradėjo vilioti prie savęs žmones; o kuomet jau

didesnis burys apie juos susitelkė, jie dalino Bibliją ir aiškino krikščionų tikėjimo tiesas. Tuomet tai ir Tzi pirmą kartą išgirdo apie krikščionų Dievą. Tzi panorėjo tarnauti savo Sutvetojui, todėl prisirašė prie presbiterijonų (t. y. protestonų sektos). Nuo to laiko myli-moji jo knyga buvo Biblija, o jis pats prigulėjo prie nuoliausių "užju-rinų" tikybos išpažintojų. Neuzsiginė jos nei per didžiausius Bok-serių persekiojimus 1900 metais, (kuomet tai kiniečiai žudė krikščio-nis). Kuomet andra praužė, surinko išsiblaškusias protestonų sek-tos aveles Tėangoje ir taip apie jas darbavosi, kad jo burys skaitėsi tarp labiausiai žydinčių.

Amerikos misijos viršininkas, brangindamas jo uolumą ir gabu-mus, pavadino jį misijonorium. Povyilas platino tikybą nenuilsdamas. Žmonės jį pažino apie kokį šimtą mylių aplinkui. Ir taip slinko metai iki seplintas kryželis užgulė ant jo pečių. Superintendentas iš Weihvien pastatė jį savo vietininku mieste Tėangi ir visą apskritį jam pavedė. Povyilas skelbė Dievo žodį neapsakoma drąsybe; nuo-žmiai barė kiekvieno nusidėjimus, neatsižvelgdamas nei į žmonių luo-mą, nei į asmenis. Tas nepatiko dangeliui įtekmingųjų ir čionyk-šiams aristokratams, todėl šmeižtais ir pašiepimais jį padarė, kad Tzi apledo savo vietą ir pasitraukė iš viešojo gyvenimo.

Giliai įžeista 70 metų senelio siela ilgėjosi dar labians tiesos, maldavo Dievo šviesos ir pajegos.

Vieną kartą inėjo į sau pažįstamo kataliko krautuve su koku tai reikalu. Pirklys, matydamas jo prislėgtą išvaizdą, maloniai klau-sinėjo apie nuliudimo priežastis, apie sveikatą, kaip gerai pažįstamo sau žmogaus. Tuomet Tzi apsakė jam plačiai savo vargus ir užsivi-limą. Pirklys atsakė jam, nieko tame nėsą stebėtina, nes pristojo prie atskalunų, o ne prie Kristaus Bažnyčios, nes ana niekam tikros laimės negali duoti.

Tzi pirmą kartą sužinojo apie Katalikų Bažnyčią. Valandėlę pa-galvojęs, kariavo su savimi, bet gale tarė:

"O jei panorėčiau tapti kataliku, ar jūsų kunigai mane priimtų?" "Žinoma, atsakė pirklys, jei tiktai busi pasirengęs pildyti Dievo ir Bažnyčios įsakymus."

"Buvo ir yra vienatinis mano troškimas visomis pajiegomis tar-nauti savo Dievui. Kad tiktai man Dievas begaliai gailestingas ap-reikštų savo valią."

Neužlgo Tzi pasimatė su katalikų misijonorium. Tasai mažai turėjo vargo su taip gerai prirengtu žmogumi, tuo labiaus, kad jis gerai žinojo Bibliją, ypatingai Naują Įstatymą ir sv. Povylo laiškus. Rimtas senelis norėjo dar geriau pažinti katalikų gyvenimą. Apsigy-veno Hwangbu ir dalyvavo visose pamaldose ir Bažnyčios iškilimėse. Regėdamas kunigų krikštijant vaiką pradėjo abejoti apie savo krikšto tikrumą, todėl prašė ir maldavo, kad jį apkrikštytų sulig katalikų Bažnyčios apeigų. Ant galo atėjo ir jam labai linksma valanda. Kuomet pagal apeigų reikalavimą užklauso jo kunigas, ar išsižada presbiterijo-nų klaidų, senelis apsipylė ašaromis ir pradėjo balsiai verkti.

Tenai esantieji manė, kad jam gaila senų draugų. Bet jis nusi-raminęs truputį, pradėjo drebančiu balsu kalbėti: "Vai, kad man šir-dis sprogtų iš gailėsčio ir sopėjimo, kad per 20 suviršum metų plati-nau klaidas ir į jas tikėjau. Kad Dievas tą atleisų ir suteiktų tą ma-lonę, idant likusias mano gyvenimo dienas pašvesčiau vienatinės ir tikros Bažnyčios tarnybai."—Senelis verkė kaip vaikas, o su juomi visi žmonės.

Su sąlyga (jei pirmas krikštas nebuvo tikras) suteikta jam krikš-tas ir duota vardas Petro. "Eik, tarė misijonorius, turėdamas min-tytelę jo vardą, ir mokyk savo brolius. Buk Petras, t. y. uola, o ant jos tegul Dievas pastatys savo Bažnyčią Tėangi mieste." Ir Petras su-grįžo į Tėangi, o jo žodžiai ir šventas gyvenimas daugelį patraukė į tikrą tikybą pirmesnius jo išpažintojus ir draugus.

Presbiterijonų dvasiškai stengėsi jį pertikrinti, bet veltui. "Nors jus duotumėte, kalbėjo senelis, vis Ameriką su visu anksu, nei ant raidės neatstosiu nuo savo įsitikinimų. Visuomet buvau neturtingas, noriu tokis pasilikti ir senatvėje. Mano turtas yra Dievas ir mano tarnyba Bažnyčioje."

Presbiterijonų parapija kas kart labiaus mažinosi, taip kad jos viršininkas turėjo savo vietą perkelti į tolimesnį miestelį Inumą. Bet ir tenai Tzi savo įtekme atvertė seną savo draugą, o dabar esantį miestelio viršininką o su juomi ir visą burį tikinčiųjų.

Nelaimė, kad tiktai dviejus metus tegalėjo darbuoties mūsų Pet-ras. Kiek kartų kalbėjo apie savo atsivertimą, ašaromis apsipildavo. "Buvau Saulius, kalbėdavo, bet Dievas pasigailejo manęs. Vai, kad tai galėčiau, kaip Povyilas pataisyti savo klaidas."

Susirgęs savo nepaprasta kantrybe ir nuolatinu gailėsiu už nusi-dėjimus, visus graudino. Sv. Povylo atsivertimo dienoje (Sausio 25 d.) išklausė sv. Mišių, kurias atlaikė misijonorius šale jo gulamojo kambario ir priėmė paskui paskutinius sv. Sakramentus. Per visą dieną apmąstinėjo sv. Povylo atvirtimą ir save vadino mažu Sauliu, lygindamas save prie ano didžio tautų apaštalo. Vienatinis jo troški-mas buvo numirti savo senojo Užtartytojaus globoje, nes ir jis, kaip kalbėjo, žino, kad tiktai iš nežinojimo persekiojo Kristaus Bažnyčią.

Dievas išpildė jo troškimą. Tą pačią dieną vakare užbaigė savo apaštališką gyvenimą.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

ČEKO-SLOVAKIJA.

Seniau rašėme, kad Čeko-Slovakijoje buvo susidariusi katalikiškų kunigų Sąjunga, kuri išdriso prašyti sv. Tėvą, kad leistų kunigams vesti pačias. Už tą pasikėsimą prieš Bažnyčios teises vyskupai Są-jungą papeikė. Dabar parėjo žinia, kad kunigai sąjungą panaikino, bet 28 perėjo į atskalą. Matyt jie buvo suagitavę kitus.

Bet tikėjimo ramybės Čeko-Slovakijoje nėra. Tikėjimui priešin-ga valdžios politika vietomis sukėlė riaušes. Nežinia keno pasiūstas ir nesugriebtas žmogžudys įsiveržė į kunigo Povylo Dubik'o kleboniją Prednier'e ir peršovė jį iš užpakalio. Kunigas tapo rastas negyvas. —Merasic'e visa gauja įsiveržė į kleboniją ir geležinėmis lazdomis sumušė kunigą Augustą Gramatik'ą. Žmogžudžiai ir šovė į jį, bet nepribaigė. Jis taip smarkiai sužeistas, kad nežinia ar išgyvės. Be-dieviai užpuola ne vien katalikų kunigus. Limbach'e jie įmetė bombą į protestantų dvasiško Jono Mollner'io namus; namai tapo sugriauti. Laimė kunigo, kad jis nebuvo namie.

AUSTRIJOJE.

Vokiškoje Austrijoje per ilgus metus didžiausias Bažnyčios prie-šas buvo dienraštis "Neue Freie Presse" (Nauja Laisvoji Spauda).

Dabar tame dienraštyje p. Emil Daniels patalpino straipsni, kuriame pasakya, kad "Dvasinė popėžių įjega žymiai išaugo. Popėžija pergyveno visas karalių šeimynas ir valstybes nuo Pepinų iki Venecijos respublikos. Ji pergyveno Habsburgus, Hohenzollernus ir net galinčius savo priešus Romanovus. Kaip kitados sugriuvo Asyrija, Babilonija ir Medina, taip dabar žlugo trys minėtosios militarės monarchijos. Tuom tarpu popėžija vis tvirtai stovi, nors nuotikiai neilgia bėge. Iš tos pastovybės popėžija turi ypatingos rimtybės ypatais laikais, kada milijonai žmonių dairosi kur apsisaugoti iš visatino sugriuvimo. Daugelis stebisi, kas čia pasidarė, kad Neue Freie Presse emė girti popėžiją. Ir išties nelengva suprasti.

LENKIJA.

Lenkijos vyskupai išleido bendrą ganytojišką laišką prieš bolševizmą.

FRANCUZIJA.

Prancūzijos žmonės labai prijaucia Airiams jų kovoje už laisvę, bet vis nedrįsta to išreikšti, kadangi Anglija yra Prancūzijos talkininkė. Politikos nežiurdamas Chambery'o arkivyskupas Castellan viešai paskelbė savo laišką Airijos vyskupui vadui kardinolui Logue. Tame laiške išdėta nuosirdi užuojauta Airiams.

Prancūzijoje laukininkų departamentuose jaunuomenė dabar rečiau stoji į seminarijas negu seniaus, bet didesniuose miestuose skaičius kandidatų į kunigus didėja. Ypač žymėtina, kad į seminarijas stoji daugybė karininkų. Kai kurie yra pasižymėję savo narsumu, gavę augstus pagarbos ženklus ir da-gi pasiekę augstas vietas karuomenėje. Oficiery stojimas į seminarijas Prancūzijoje naujausia. Cahors'o vyskupas Lingones yra buvęs raitelių kapitonas, kanauninkas Crepeaux, Nice's klebonas yra buvęs kirasierių pulkininkas. Dabar po karui į Paryžiaus arkivyskupijos seminariją 1919 m. įstojo 64 karininkai ir tiek jau 1920 metais. Dabar toje seminarijoje yra vienas augščiausiojo štabo pulkininkas, vienas majoras, septyni kapitoni, dešimt leitenantų, vienas laivo kapitonas, keturi laivyno karininkai, penki inžinieriai architektai, kasyklų inžinierius, finansų inspektorius, trys Centralė Mokyklų baigusių karininkai, karės gydytojas. Prie jų yra taip-gi augščiausiasis skaitvedys visame pasaulyje garsios Paryžiaus sankrovos Bon Marche. Toje pačioje seminarijoje dabar mokina du generalės darbo federacijos nariu, tarp jų vienas buvęs Socialistų valdybos narys. Paryžiaus seminarijoje dabar yra 16 advokatų, baigusių teisės mokslus pilnai, 3 gamtos mokslų diplomuotieji specialistai, penki diplomuoti dailininkai, vienas diplomuotasis literatūros profesorius. Kitados Lille ir Cambrai arkivyskupijos teturėjo tik vieną bendrą seminariją. Dabar jau turi 245 studentų ir turės dalintis. Lyono seminarijoje yra 290 studentų. Paryžiaus prirengiamojoje seminarijoje (gimnazijos kursas) yra 345 mokiniai, o augštojoje seminarijoje 360 studentų. Kandidatų buvo daugiau, bet netapo priimti del stokos vietos.

Prancūzijoje veikia Amerikos Komitetas karo sugriautoms vietoms atstatyti. Tam komitetui reikia naudotis berniokais-skautais. Jų Prancūzijoje prie minėtojo komiteto susidarė 300. Tik dvylika iš jų neidavo nedėliomis klausyti Mišių. Komitetas veikia pajuto, kad nepatenkins savo jaunus pagelbininkus, jei neduos jiems progos pildyti jų katalikiškas priedermes. Komitetas taip-gi pamatė, kad jo darbas daug lengviau eina, kuomet prie jo prisideda katalikų dvasiškija. Todel komiteto vice-prezidentė p-lė Ona T. Morgan, garsaus finansisto sesuo, nors ji yra episkopale ir pulkininkas Colin Hamilton Livingstone, presbiterijonas, kreipėsi į Tautinę Katalikų Gerovės Tarybą (National Catholic Welfare Council) prašydamu ją prisidėti prie darbo. D-ras Slatery žadėjo išgauti vyskupų pritarimą tam sumanymui. Tuo pačiu žygiu p. Morganiutė ir pul. Livingstone labai pagyrė katalikų veikimą.

AMERIKA.

Chicagoje Vasario 2 d. buvo katalikiško auklėjimo skyriaus suvažiavimas. Pirmininkavo St. Paul'io arkivyskupas Austin Dowling. Suvažiavime dalyvavo daug žymių ir garsių veikėjų, vedančių didžiausias auklėjimo įstaigas. Sutarta prie Tautinės Katalikų Gerovės Tarybos (N. C. W. C.) įkurti auklėjimo skyrių (department of education). Vedėju paskirtas D-ras Arthur C. Monahan. Jis susatė stambias veikimo linijas tam skyriui. Skyriaus nariai kalbėjo apie ypatingas, kokias turi turėti katalikiškų įstaigų mokiniojai ir mokiniojos. Žadama išleisti katalikiškų mokyklų "Directory," t. y. mokyklų ir mokiniojų sąrašą su kitomis oficialėmis žiniomis. Tapo išreikštas užsitiškėjimas ir pagyrimas kun. J. J. Burke N. C. W. C. generaliam sekretoriui.

Oregono valstijoje senatorius Hume buvo įnešęs sumanymą, kad valstija nepripažintų mokslo pabaigos liudijimus išduotus iš privatių, tikėjiminių ir parapijinių mokyklų. Senatas to sumanymo svarstymą atidėjo neapribotam laikui. Paskui p. Hume įnešė kitą sumanymą, kad viešų mokyklų mokiniojoms ir mokiniojams būtų uždrausta nešioti abitas. Senatas sumanymą atmetė. Senatorius Hume įnešė dar ir trečią sumanymą, kad parapijinių mokyklų auklėtiniai turėtų pereiti ne vien aštuonis laipsnius, bet devynis, idant gautų lygias teises su valstybės mokiniais. Tas sumanymas dar tebesvarstomas.

Chicago žymus kunigas Msgr. Kelly dabar vieši Londone. Ten jis tariasi su Anglijos vyriausybe apie katalikiškias misijas. Kalbose jis patyrė, kad Anglijos valdininkai nepastebėję nei kokių nusi-kaltimų Vokiečių katalikų misijonorių veikime.

Dabar Amerikoje pragaršėjusi yra John Drinkwater's drama "Abraham Lincoln." Linkolno rolė toje dramoje geriausiai lošia p. Frank MacGlynn. Jis yra katalikas ir pirm keleto dienų Washington'o universiteto studentams sakė branginti maldos dvasią ir nesi-augstinimą savęs.

Kentucky'o valstijoje yra 200,000 žmonių nemokančių skaityti. Kalnų gyventojai rašto nebrangina. Pasauliečiams mokiniojams nesisekė kovoti su žmonių aptingimu. 1906 m. įsikūrė tenai Dievo Apveizdos Seserų misija. Ji buvo maža. Žmonės niekad nematė seserų abito nekaip su jomis apsejo. Nepoilkam seseris patraukė prie savęs mergaičių pulkus. Įkurusios mokyklą gavo įkurti ir akademiją paskui didinti ir daugini savo triobas. Dabar jos pasistatė sau tikslą: "Kentucky'e neturi likti žmogaus nemokancio rašyti."

Dvasiškojo Gyvenimo Malonumas.

Prisitaikant prie Švento Pranciškaus Salezo.

Vertė: Kun. V. Kulikauskas.

DIEVOTUMO PAMATAI.

Tęsa.

Šv. Raštas sako mums, kad, gimus mūs Išganytojui, piemens, kurie sergėjo savo bandas, girdėjo daugybės dangiškų dvasių giedojimą ir garbinimą Dievo.

Vienok Šv. Raštas nesako, kad šv. Pana ir šv. Juozapas, kurie buvo arčiau dieviškojo Vaikelio, būtų girdėję Aniolų balsus arba matę stebuklingą šviesą; vietoje Aniolų giesmių jie girdėjo kudikėlio verkimą. Prie padirbtos lempelės šviesos jie matė drebantį nuo šalčio dieviškąjį Vaikelį ir jo akis, pilnas ašarų. Kas iš jų nepasirinktų būti vely tvartelyje, negu su piemenėliais, nors jie su džiaugsmu ir linksnumu gėrėjosi dangiškos muzikos saldyste ir stebėtinai šviesos gražumu? Švenčiausia Pana nėjo ant kalno Talbor, bet tikėtai ant Kalvarijos, tenai ji nieko daugiau nematė tikėtai mirtį, kankinimo įrankius, visišką apleidimą, neapsakomą skausmą.

Gyvenkime nusižeminę ir kantrūs, prispaudę kryžių prie savo kruitinės.

Ar nevistiek mums, ar Dievas kalbės mums iš tarpo erkėčių ar gėlių? Ant galo, aš negaliu atminti sau, kad Dievas būtų kada nors kalbėjęs iš tarpo gėlių, nors dažnai kalbėjo dyknyje, prie viešų kelių ir aptvarų. Žengk pirmyn savo keliu, nežiurdamas nei oro nepatogumo, nei nakties tamsumo. Žiūrėk į šv. Petrą, jis jurėmis vaikščiojo; vėjai ir bangos nepergalėjo jo; bet kaip tikėtai pradėjo bijotis, pasijuto skendimo pavojuje. Baimė yra didesnis blogas už patį blogą.

Ko turėtum bijotis? Klausyk savo Viešpaties, kuris tarė Abraomui, o taippat ir tau: "Nesibijok, aš esu tavo globėjas."

Kaip elgtis su patartimis?

Dalykuose, kurie nėra būtina reikalingi, arba kurių reikalingumo negali matyti, nesitaikyk prie patarties žodžių tiesioginiai. Aš nenoriu daryti tavęs nelaimingu. Turi liuosybę daryti kas išrodo tau geriausia. Visiškai nelaužai paklusnybės, jei nekeli savo širdies taip dažnai prie Dievo, kaip pataria, žiba jei nepildai taip gerai, kaip norėtum to, ką nurodžiau. Tos patartys nėra įsakymai; jų nereikia bijotis, bet mylėti; jos neriša tavęs joku būdu. Suprask mane, kiekvienas įsakymas, kokį daviau, nestato tau prievartos, nes aš nenoriu kuo nors paneioti tavo mintis, bet tikėtai nurodyti, kaip reikia tarnauti Dievui ir neapleisti savo gerų prisizadėjimų.

Apie teikinį paguodos keno nors širdžiai arba dūšiai.

Mano vaikeli, pavedu tau tavišką vargšę širdį. Sustiprink ją ir apšviesk taip, kaip gali, kad tarnautų Dievui. Žiūrėk į ją, kaip į avinėlį, skiriamą aukojimui, kurį reikia atlikti. Užlaikyk, kaip galima, geriausiame stovyje. Ji yra Sužadotinio patalas ir privalo būti gėlėmis išklota. Suramink tą nuludusią širdį ir duok jai ramybės ir džiaugsmo, kiek galima, kodaugiausia.

Laikyk pilną meilės, bet tos saldžiosios, augstos meilės. Žiūrėk į savo klaidas, kaip į svetas, daugiau su užuojauta, negu su neapykanta ir su didesniu nusižeminimu, negu aštrumu.

Kaip apsieiti pagundose.

Aš pasakysiu tau, kas man atsitiko kelios dienos atgal. Aš nekuomet neturėjau jokios pagundos prieš savo pašaukimą, bet štai vieną gražią dieną ji man užėmė. Šiek tiek pirmiau, kalbėdamas su draugais, aš buvau pasakęs, kad, jei aš bučiau liuosas ir paveldėtojas kokios kunigaikštystės, aš apsirinkčiau dvasišką luomą; taip labai aš jį myliu. Vienok vėliau pakilo manyje kova, prieš ir už pašaukimą, ir tęsėsi taip nekuri laiką. Po ilgesnio laiko aš pažvelgiau į pačią mano dūšios gilumą, ji buvo pasiputęs kaip varlė, ir aš buvau to priežastimi, tada nukreipiau savo mintis prie kitokių dalykų ir viskas išnyko, kaip dumai ir jau daugiau to nemačiau. Tai tiesa, papuoliau šiek tiek į sumišimą; bet galutinai apsvairstęs, supratau, kad aš nėsu užsitarėnėvė tokiu ramumo, kad priešas nei išto nedrįstų pažiūrėti į mano tvirtovės murus.

Tai taip pat atsitiko panaši nelaimė pirmose šios gavėnios dieno-se. Aš iš to nesistebiu: tu taip esi jautrus del pasirizimų, kokius padarei, kad gązdiniesi visakuo, kas tau, rodos, tave kreipia kiton pusėn. Bet aš jau gal tuktantį kartų sakiau, kad nėra reikalo tuose dalykuose būti taip jautriu. Aš linkiu, kad tavo širdies uždanga būtų kiek kietesnė, kad nedarytum pats sau neramumų del niekniekių. Neturiu ką tau daugiau sakyti, pasilik ramybėje, visa tai niekis; sunku tau įtikti, jei tau negana, ką tavo medis, gerai įsisaknęjęs stovi, bet da nori, kad ir joks lapelis nei nekruusteltų. Tikėjimas, viltis ir meilė, nors nepajudinamos yra mūs širdyje, bet labai palankios banguoti (nors ne sunaikinti), kaip gali svajoti, kad mūs pasirizimai nuo tos būtų liusi!

Nupuolis reikia tuojaus keltis ir laikyti ramybę su kitais.

Nesuk sau galvos, jei pasakei ne visus mažesnius savo nusikaltimus per išpažintį. Jei į juos, mano duktė, įpuoli nepastebėdamas, iš jų pasikelsi vėla nei nejausdamas to. Ar nepasakytai, kad teisusis septy-nius kartus į dieną nupuola, bet, "jei jis septynius kartus į dieną nupuola, vėla pasikelia," net to nepastebėdamas. Nesirupink tu, bet nužemintai ir paprastai pasakyk, ką pastebėjai, o ko nesužinojai, pavesk tai maloniam gailėtingumui To, "kuris neša savo ranką" tuos, kurie nusikalsta be piktos valios, kad jie savęs neužgautų; ir taip lengvai ir gražiai būva jie prikelti, kad net nejaucia, ar jie buvo puolę, nes Dievo gailėtingumas atminė juos.

Kaip apsieiti su savim, matant savo netobulybes?

Mes norėtume būti be netobulybių, bet atminkime, jogei nesame aniolai, turėkime kantrybės su savo žmogiška prigimtimi. Dievas nemyli nei mūs netobulybių, nei mūs mažų nuodėmių, bet nežiurint į tai Jis myli mus. Kudikio silpnumas ir menkumas motinai yra sunkybė, bet ji jo delto da nenustoja mylėjus, ji jį myli net su didesniu švelnumu ir užuojauta. Dievas daro taip pat su mumis. "Buk man gailėtingas, Viešpatie, nes aš esu silpnas," kalbėjo psalmietis.

Dievas myli mus.

"Tiek prirodymams, kuriuos Jis davė."

Gyvenkime linksni ir pasitenkint. Dievas žiuri į mus meilingai ir tuo daugiau turi mums širdingumo, juo daugiau mes turime vargo

ir silpnųbių. Nedaleiskime niekad, kad priešingos mintis užimtų mūsų vietą, ir jei jos, kartais, sukeltų mūmyse neramumą, vykime jas šalin ir kreipkimės prie Dievo drąsiai su nusižeminimu, atmindami sau Jo neapsakomą gerumą, su kokia Jis myli mūs nuvargusią ir menką prigimtį, nežiurint jos visų ydų.

Taip, mes neturime tiesos abejoti, kad Dievas žiuri į mus meilingai, jei Jis žiuri maloniai į baisiausius pasaulyje nusidėjęlius, jei jie turi nors mažutį troškimą atsiversti. Ar-gi mes neturime intencijos prigulėti Dievui? Ar mes netroškame ištikimai Jam tarnauti? Ir kas-gi duoda mums tą troškimą, jei ne pats Dievas? Perkratykime savo širdį, ar ji parengta patikti Tam, kuris taip maloniai nusilenkia prie savo sutvėrimų ir myli juos, jei jie prisipažįsta prie savo menkumo.

Apie išsiblaškimus.

Pajutęs, kad tavo mintis klejoja ir yra išsiblaškusios, vesk ją atgal prie maldos dalyko; statyk ją nuolatos po Dievo akių, ir nors per išsiblaškimą tas išsiblaškimas kartotųsi, o tu vis meilingai savo širdį gražintum prie Dievo, tas laikas bus geriausiai sunaudotas ir tavo malda bus labai maloni V. Jėzui.

Apie prašalinimą nepasitikejimo ir baimės.

Žmogus, kuris gludo nepasitikejime ir baimėje, nesiartindamas prie pasitikejimo ir vilties, panašus tam, kuris budamas rožių krumė, renka dyglius, palikdamas rozes. Reikia sekti daktarus, kurie nepradeda operacijos, kolei nepasigamina to, kas prie jos yra reikalingiausia.

Gal pasakysi, kad dasileidai daugybės kaltybių. Tegū bus ir taip. Bet kas gali būti taip kvailas, kad manytų, jog jis daugiau nusidėjo, kaip Dievo mielaširdystė gali atleisti? Kas gali drįsti palyginti savo kalčių daugybę su begalinės Dievo meilės didybe, kuri užmiršta mūs nuodėmes, kaip tik mes del meilės Jo pradėdame gailėtis.

(Daugiau bus).

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

VELNIAS IR ŽYDAI.

Klausimas. Rudenyje buvo Žydų šventė vadinama Basynamis. Žmonės šneka, kad tada velnias nešasi po vieną Žydą iš kiekvieno kahalos. Ar tai tiesa?

A. S.

Atsakymas. Lietuviai negerai daro pajuokdami rimtą Žydų šventę. Nesuprantantiems juokinga rodosi, kad Žydai tą dieną vaikščioja basi, del to ir pačią šventę praminė Basynamis. Bet kurpių nusiavimas reiškia atgailą. Del to ir katalikų kunigas Didžiųjų Penktadienyje pirma nusiauna kurpes, paskui eina bučiuoti kryžių.

Tikrasis tos šventės vardas yra Yom Hakkippurim, tat reiškia atgailos diena. Ta šventė turi būti devynioliktą dieną septinto mėnesio vadinamo Tišri. Paprastai tat buva Rugsėjo ir Spalio mėnesiu, sulig musiškio skaitliavimo.

Mozis, arba Maiziešius, tai šventei paskyrė šitas apeigas. "Veršį už nuodėmes aukos ir aviną visiškai sudegįs. Lininiu rubu apšvilks, marškonėmis kelnėmis kuną apsidengs; persijuos lineine juosta ir drobinę kepurę užsidės ant galvos, nes tie aprėdai yra šventi ir jais visais nusimaudęs apsidengs. Ir priims iš Izraelio sunų visos dauguomenės du oželiu už nuodėmes ir vieną avinėlį visiškai sudeginimui. Aukojejs veršį ir atlieks maldas už šave ir savo namus, pastatys du oželiu ties Dievu. Liudijimo vietos tarpvartyje ir mesdamas ant abiejų burtų vieną Viešpačiui kitą azazelui. Kuriam teks buras Viešpačiui, tą aukos už nuodėmę; o kuriam azazelui, tą gyvą pastatys ties Viešpačiu, kad tiekty maldas ant jo ir išvartų jį į tyrus." (Lev. 16, 3-10).

Toliau aprašyta visos apeigos kaip reikia aukoti veršį, jo krauju apšlakstyti šventąją vietą, aukoti oželį už žmonių nuodėmes ir jo krauju apvalyti tautą, kaip sumaišyt veršelio ir oželio kraujus ir šlakstyti.

"Apvalęs šventąją vietą ir aptvarą ir altorių aukos gyvąjį oželį ir padėjęs abi ranki ant jo galvos (Augščiausius kunigas) išpažįs visas Izraelio sunų nedorybes ir visus jų nusikaltimus ir nuodėmes; ir jas užburdamas jam ant galvos išvedžs jį per prirengtą žmogų į tyrus. Kuomet oželis neš visas jų nedorybes ir tuščią žemę ir taps paleistas tyruose sugrįž Aaronas į Liudijimo Aptvarą ir nusivilkęs rubus, kuriuos pirma buvo dėvėjęs, kad įėjo į šventąją vietą, ir palikęs juos tenai nuplaus savo kuną šventoje vietoje ir apšvilks savo rubais. Iš po to kaip išėjęs aukos savo ir tautos visatiną auką, melsis ir už save ir už tautą, ir tautos, kurie yra aukoti už nuodėmes sudegįs ant altoriaus. O tas kuris bus išvedęs azazelio oželį išplaus savo rubus ir savo kuną vandenim ir taip įeis į stovyklą. (Lev. 16, 20-26).

Visų tų apeigų Žydai negal dabar daryti del to, kad nebeturi asmens galinčio teisėtai būti augščiausiu kunigu ir del to taip-gi, kad tos aukos teisėtai gali būti daromos tik vienoje vietoje. Tuos trukumus dabartiniai Žydai rupinasi atlyginti maldomis.

Bet Žydų tarpe atsiranda nepasitenkinusių asmenų. Tiems rodosi, kad apeigų pasiliovimas veda baisias pasekmes. Žmonės nenusiunčia savo nuodėmes velniui sudeję jas ant ožio galvos, todėl velnias atsiima žmones.

Šv. Rašte, tiesa, nėra minėta velnio, bet minėtas azazel. Mokslininkai nežino gerai ką reiškia tas žodis. Nėra kaip susekti to žodžio reikšmę, kadangi jo kitur šv. Rašte visai neminėta. Bet yra Žydų spėjanių, kad tas azazel reiškia velnią.

Tai-gi pasaka buk velnias nešasi po vieną Žydą iš kiekvieno kahalos atsirado Lietuvoje iš to, kad Žydai negali išpildyti visų tai šventei skirtų apeigų, ir iš to, kad nežinoma reikšmė žodžio azazel tapo pri skirta velniui. Kadangi ne vieni išmanantieji žmonės šv. Raštą skaito, tai ir atsiranda iš to skaitymo neprotingų pasakų. Tos pasakos buk velnias nešas Žydus iš kahalos Atgailos naktyje neteko girdėti kitose tautose, tik Lietuvoje.

Bet Lietuviai negalėjo pramanyti tos pasakos, nes jie šv. R. šio žydiškai neskaito ir nežino, kad kai kurie Žydai spėja, jog azazel reiškia velnią. Lietuvių kalbon ta vieta yra išversta "valnamjam ožiui" (žiur. vertimus spausdintus Halleje 1895 m. ir Berlyne 1908 m.). Tai-gi ta pasaka atsirado iš pačių Žydų, bet ne iš protingųjų, skaitančių šv. Raštą ir išmanančių jį, o tik iš tų, kurie rabinų neklausydami patys savotiškai šv. Raštą aiškina ir sudaro sektas arba atskalas.

Kun. P. Bučys.